

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Each question carries 20 marks.
 3. Draw neat diagrams wherever necessary.
 4. Use of simple calculator is allowed.

1. Attempt **any two** of the following:

20

- a. Explain circular flow of income in an open economy.
- b. Explain the concept of Exchange rate as price.
- c. Find GDP deflator for each year.

Year	GDP at current prices	GDP at constant price
2014-15	20,000	20,000
2015-16	23,000	21,000
2016-17	25,000	23,000
2017-18	26,500	25,500

2. Attempt **any two** of the following:

20

- a. What is Marginal Efficiency of Capital (MEC)?
- b. Explain Accelerator.
- c. Given below is the level of consumption expenditure of an economy. Fill the blanks in the table.

Income (Y)	Consumption (C)	Savings (S)	Marginal Propensity to Consume (MPC)
0	20		
50	50		
100	80		
150	110		
200	140		

3. Attempt **any two** of the following:

20

- a. Explain the features of Merit goods.
- b. Explain the merits of Direct Tax.
- c. Note on Revenue and Capital Expenditure of the government

4. Attempt **any two** of the following:

20

- a. Explain the types of disequilibrium in Balance of Payments.
- b. Explain determination of Exchange Rate.
- c. From the following summary of balance of payments.
 - i. Calculate trade account balance
 - ii. Calculate current account balance
 - iii. Calculate capital account balance

Turn Over

Receipt (Credit)	Rs. Crores	Payments (Debits)	Rs. Crores
Exports of Goods	400	Imports of goods	350
Export of Services	450	Import of Services	410
Interest, profits and Dividends received	60	Interest, profits and dividends paid	80
Unilateral receipts	100	Unilateral Payments	70
Foreign Investments	440	Investment abroad	400
Long term borrowing	400	Long term lending	420

5. Attempt **any two** of the following:

20

- Explain the GDP, GNP and NNP concepts of National Income.
- Write a note on National income identity in an open economy.
- Explain the concepts of Impact, Shifting and Incidence of Tax.
- What is Balance of Payments?

(मराठी अनुवाद)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. प्रत्येक प्रश्नासाठी २० गुण आहेत.
 ३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
 ४. साध्या गणक यंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

१. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) खुल्या अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाचा चक्राकार प्रवाह स्पष्ट करा.
- ब) किंमत म्हणून विनिमय दर हि संकल्पना स्पष्ट करा.
- क) प्रत्येक वर्षासाठी स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाचा चलन संकोचक (deflator) शोधा.

वर्ष	चालू किंमती नुसार स्थूल देशांतर्गत उत्पादन	स्थिर किंमती नुसार स्थूल देशांतर्गत उत्पादन
२०१४-१५	२०,०००	२०,०००
२०१५-१६	२३,०००	२१,०००
२०१६-१७	२५,०००	२३,०००
२०१७-१८	२६,५००	२५,५००

२. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .

२०

- अ) भांडवलाची सीमांत लाभक्षमता म्हणजे काय?
- ब) प्रवेग स्पष्ट करा.
- क) अर्थव्यवस्थेतील उपभोग खर्चाची पातळी खाली दिली आहे. कोष्टकातील रिकाम्या जागा भरा.

उत्पन्न (Y)	उपभोग (C)	बचत (S)	सीमांत उपभोग प्रवृत्ती (MPC)
०	२०		
५०	५०		
१००	८०		
१५०	११०		
२००	१४०		

३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ) गुणात्मक वस्तुची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) प्रत्यक्ष कराचे गुण स्पष्ट करा.
- क) सरकारचा महसुली आणि भांडवली खर्च यावर टिप लिहा.

४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ) व्यवहारतोलातील असमतोलाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 ब) विनिमयदर निश्चिती स्पष्ट करा.
 क) व्यवहारतोलाच्या खालील सारांशावरून,
 १. व्यापार खात्याचा समतोल मोजा
 २. चालू खात्याचा समतोल मोजा
 ३. भांडवली खात्याचा समतोल मोजा

प्राप्ती (पत)	कोटी रु.	देणी (जमा)	कोटी रु.
वस्तुंची निर्यात	४००	वस्तुंची आयात	३५०
सेवांची निर्यात	४५०	सेवांची आयात	४१०
व्याज, नफा, लाभांश येणी	६०	व्याज, नफा, लाभांश देणी	८०
एक पक्षी प्राप्ती	१००	एक पक्षी देणी	७०
परकीय गुंतवणूक	४४०	परदेशात गुंतवणूक	४००
दिर्घकालीन कर्जे घेणी	४००	दिर्घकालीन कर्जे देणी	४२०

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

२०

- अ) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन, स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन व निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन या राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या संकल्पना स्पष्ट करा.
 ब) खुल्या अर्थव्यवस्थेतील राष्ट्रीय उत्पन्नाची ओळख यावर टिप लिहा.
 क) कर परिणाम, संक्रमण आणि भार या संकल्पना स्पष्ट करा.
 ड) व्यवहारतोल म्हणजे काय?